

Tilladelse til etablering af vandbehandlingsanlæg med supplerende oplysninger til gældende indvindingstilladelse for Barsø Vandværk

AFGØRELSE OG LOVHJEMMEL

Aabenraa Kommune meddeler Barsø Vandværk tilladelse til etablering af nyt vandbehandlingsanlæg under anlægsID 119610. Endvidere er der i denne afgørelse supplerende oplysninger til den gældende indvindingstilladelse fra 8. juli 2019.

Tilladelsen er givet efter § 21 i [Vandforsyningsloven](#), hvor det fremgår at vandbehandlingsanlæg ikke må etableres eller på væsentlig måde udbedres eller ændres, før kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse hertil. Vurdering om det kræver ændringer i gældende indvindingstilladelse er gjort efter § 20 i samme lov. Uddrag af lovgivning fremgår af [bilag 1](#).

Tilladelse med supplerende oplysninger til gældende vandindvindingstilladelse bliver meddelt på betingelse af, at vilkårene i afgørelsen bliver overholdt, samt på baggrund af sagens oplysninger og vurderinger, som er beskrevet herunder. Vilkår for afgørelsen fremgår under [bilag 2](#).

BEGRUNDELSE

Aabenraa Kommunes vurderinger i nedenstående tekst danner grundlag for at etablering af nyt vandbehandlingsanlæg er hensigtsmæssigt og tilgodeser fremtidens forsyningssikkerhed. Det er desuden vurderet, at etablering af nyt vandbehandlingsanlæg ikke er i konflikt med kendte interesser, og at ændringer i forhold til gældende indvindingstilladelse ikke kræver en ny vurdering.

Der gives derfor en tilladelse til etablering af nyt vandbehandlingsanlæg indeholdende supplerende oplysninger til den gældende indvindingstilladelse.

Krav om tilladelse til nyt vandbehandlingsanlæg

Der er tale om et nyt anlæg, og Aabenraa Kommune skal jævnfør Vandforsyningslovens § 21 vurdere om der kan gives tilladelse til etablering af dette.

Ansøgning

Barsø Vandværk har søgt om tilladelse til etablering af et nyt vandbehandlingsanlæg. Der er tale om et nyt anlæg i en ny vandværksbygning, der skal ligge på matr.nr. 3, Barsø, Løjt. Adressen er Barsø Bygade 48, 6210 Barsø. Her ligger det eksisterende vandværk, som forventes at blive revet ned.

Der er ansøgt om tilladelse til etablering af et nyt vandbehandlingsanlæg, da vandværkets nuværende filter er gået i stykker. På grund af den manglende vandbehandling gennem filteret, har den seneste måling vist overskridelse af turbiditet, jern og mangan.

Barsø Vandværk har undersøgt om det er muligt at rovere filtrene. Konklusionen er, at prisen for roveringen ikke var økonomisk rentabel, fordi resten af vandværket fortsat er af ældre dato. Herved vil der være en potentiel risiko for, at der snart vil

komme nye udgifter. Det eksisterende vandværk kan heller ikke sikre en skånsom indvinding, og således er der en større potentiel risiko for indtrængen af klorid.

Det er blevet undersøgt, om det er muligt at etablere en drikkevandsforsyning via en søledning fra fastlandet. Der er indhentet tilbud og undersøgt for muligheder for tilskud, men det har ikke været muligt eller villighed til at finansiere projektet. Vandværket har derfor søgt om tilladelse til at etablere et nyt vandbehandlingsanlæg, som vil blive opstillet i en ny bygning.

Barsø Vandværk har indhentet en vurdering og et tilbud (projektforslag) fra Kemic Vandrens A/S. Firmaet har vurderet, at rensning af vandet kræver en dobbelt filtrering og derfor tilbyder de et Kemic Filteranlæg type 402 SDA med en kapacitet på nominelt 2 m³ pr. time.

Der er i projektforlaget taget udgangspunkt i et oplyst årligt forbrug på 3.500 m³, hvilket giver et gennemsnitligt døgnforbrug på ca. 10 m³. I højsæsoner forventes det at være op til 10-12 m³ pr. døgn. Den samlede tilladte indvindingsmængde pr. år på 2.500 m³ ønskes fastholdt i tilladelsen. Råvandet til drikkevand bliver fremadrettet dog fordelt på DGU nr. 161.325 og DGU nr. 161.186. Tidligere anvendtes DGU nr. 161.186 kun til skylning af filtre.

Barsø Vandværk har indsendt beskrivelsen af det nye vandværk, som Kemic Vandrens A/S har udarbejdet. Den sammenfattende beskrivelse af det nye vandværk er følgende:

Fremadrettet indvindes der fra DGU nr. 161.186 maksimalt 500 m³ pr. år og fra DGU nr. 161.325 2.000 m³ pr. år. Den maksimale indvinding fra begge borerer bliver 2 m³ pr. time. Begge borerer bliver forsynet med nye dykpumper, der kan frekvensstyres.

I vandværket opstilles der på lige linje ét forfilter og to efterfiltre. Trykluft leveres fra en industrikompressor, som er oliefri.

Der bliver til anlægget tilsluttet en 3 m³ rentvandsbeholder. Herfra udpumpes drikkevandet til forbrugerne, via en frekvensstyret udpumpning med en maksimal kapacitet på 10,8 m³ pr. time og en minimumskapacitet på 0,35 m³ pr. time.

Anlægget er opbygget således, at der ved normal drift kun kører én pumpe, og når forbruget ligger inden for det opgivne interval, vil det altid være indstillet til et konstant tryk, f.eks. 3 bar.

Filtrene skylles med vand fra rentvandsbeholderen. Det er forventet, at et filter er skyllet igennem på 6 minutter med et forbrug på 3,2 m³ pr. time. Den samlede skyllevandsmængde pr. filter er herved 0,32 m³. Forfilter skylles ca. hver tredje dag og efterfiltre cirka hver fjortende dag.

Den mere udførlige projektbeskrivelse fra Kemic Vandrens A/S ligger i sagen.

Kemic Vandrens A/S stiller garanti i de første 12 måneder, at vandbehandlingsanlægget kan behandle råvandet på en sådan måde, at drikkevandet, der kommer ud af vandindvindingssystemet til forbrugeren kan leve op til drikkevandsbekendtgørelsens kvalitetskrav til drikkevand.

Aabenraa Kommune vurderer, at afgørelsen kan vurderes efter de tilsendte oplysninger.

Vandforsyningsplanen

Aabenraa Kommunes vandforsyningsplan 2022-2023 har følgende målsætning:

Aabenraa Kommune ønsker at bevare den nuværende decentrale vandforsyningsstruktur baseret på de kompetente og ansvarlige decentrale forsyninger. Samtidigt skal alle grundejere i Aabenraa Kommune på sigt have mulighed for at blive tilsluttet et alment vandværk.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke er andre økonomisk rimelige muligheder, såsom tilslutning til et andet vandværk. Aabenraa Kommune imødekommer derfor en ansøgning om etablering af et nyt vandværk.

Tilladelse til indvinding af grundvand

I henhold til Vandforsyningsloven § 20 har Barsø Vandværk en eksisterende tilladelse til indvinding af grundvand. Denne er meddelt den 8. juli 2019 under sagsnr. 18/13141. Ændringer i forhold til denne tilladelse er, at det er en anden form for vandbehandling, råvand oppumpes fremadrettet fra både DGU nr. 161.186 og 161.325, og filtrene skylles anderledes og med rent vand.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke sker en stor ændring ved igen at bruge DGU nr. 161.186. Råvandskvaliteten fra begge borer har hele tiden skulle overholde gældende grænseværdier i drikkevandsbekendtgørelsen, så der er ikke nye krav til DGU nr. 161.186. Beskyttelsesområde(r) og fredningsbælte kan også defineres for DGU nr. 161.186. Vilkår iht. afledning af skyllevandet, vilkår 24.-26. vil blive beskrevet i en særskilt udledningstilladelse.

Aabenraa Kommune vurderer, at disse ændringer ikke giver anledning til at meddele en ny tilladelse, men at de nye oplysninger kan beskrives i denne tilladelse som et supplement til den eksisterende tilladelse.

Miljøteknisk vurdering

Den miljøtekniske vurdering omhandler vandbehandlingsanlægget og vandbehandlingen alene, da der er foretaget en miljøteknisk vurdering af råvand og indvinding i den gyldige indvindingstilladelse.

Drikkevand under byggeproces

Så længe forbrugerne hos Barsø Vandværk følger Aabenraa Kommunes anbefaling om indtag af drikkevandet, vurderer Aabenraa Kommune, at vandværket kan forsyne forbrugerne med det eksisterende anlæg frem til, at det nye vandværk er klart til brug.

Nyt vandværk

Da der er tale om et nyt vandværk, der bliver bygget efter de nyeste krav til vandbehandlingsanlæg, vurderer Aabenraa Kommune, at det nye vandbehandlingsanlæg vil sikre de forventede krav til vandbehandlingsanlæg.

Behandlingskapacitet

Da dimensioneringen af vandbehandlingsanlægget er beregnet ud fra et årligt forbrug på 3.500 m³, vurderer Aabenraa Kommune, at behandlingskapaciteten har en tilstrækkelig kapacitet til at dække fremtidsbehovet på 2.500 m³ pr. år.

Brug af borer

Da borerne bliver forsynet med frekvensstyrede pumper, bliver indvindingen så skånsom som muligt. Herved vil en potentiel indtrængning af klorid mindskes.

Behandling af råvand

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte anlæg kan behandle råvandet fra vandværkets borer ved en simpel vandbehandling, og sikre at kravværdierne for drikkevandet bliver overholdt. Endvidere vil et lukket anlæg mindske risikoen for forurening af bakteriel karakter.

Kontrol af drikkevandskvalitet inden brug

Før anlægget kan tages i brug, skal Aabenraa Kommune godkende drikkevandskvaliteten ved afgang fra rentvandsbeholderen og på ledningsnettet. Når drikkevandet bliver taget i brug, skal der laves ekstra undersøgelser af drikkevandet på ledningsnettet. I [bilag 3](#) er der opstillet et program for kontrol af drikkevandet i denne periode.

Forsyningssikkerhed

I forbindelse med etablering af det nye vandværk, anvendes det eksisterende vandværk. Borerne vil under opstart af det nye vandbehandlingsanlæg løbende blive frakoblet det gamle anlæg og tilkoblet det nye anlæg. Aabenraa Kommune vurderer, at vandværkets forbrugere hermed er sikret drikkevand under arbejdet.

Når vandværket er etableret, vil der fortsat ikke være en mulighed for nødforsyning fra et andet alment vandværk.

Aabenraa Kommune vurderer, at vandværket har en bedre forsyningssikkerhed, når vandværket er etableret:

Hele vandværket og borer vil blive styret af et nyt SRO system, som vil sende alarmer direkte til Løjt Kirkeby Vandværk. Herved vil der hurtigt kunne reageres, hvis der sker driftsforstyrrelser. Ved at renovere boringen DGU nr. 161.186 ved vandværket, har vandværket i fremtiden to borer. Hvis den ene bryder sammen, kan den anden forsyne alle forbrugere. Ved strømudfald, nedbrud af begge borer samtidig eller lignende situationer, vil en rentvandsbeholder sikre, at forbrugere har vand i en længere periode.

Hvis der kommer problemer med rentvandsbeholderen, kan de i en kort periode køre drikkevandet udenom eller alternativt hente vand i tankbil fra fastlandet.

Sundhedsfaglig vurdering

Da der er tale om en forbedring af forsynings sikkerheden, vurderer Aabenraa Kommune, at det ikke er nødvendigt at høre Styrelsen for Patientsikkerhed. De bliver dog orienteret.

Økonomi

Aabenraa Kommune skal i forbindelse med sagsbehandlingen vurdere, om vandværket har økonomi og et økonomisk belæg for at kunne etablere et nyt vandværk.

Barsø Vandværk har på nuværende tidspunkt ikke økonomi til at betale for et nyt vandværk. Anlægsomkostningen ligger omkring 2.000.000 kr. Barsø Vandværk har søgt om støtte og finansiering via lån med 25 års løbetid optaget i Kommunekredit. Aabenraa Kommune har ved Byrådsmødet den 29. maj 2024 meddelt tilsagn om en kommunal garantistiftelse for et forventet ansøgt lån på 1.450.000 kr. Aabenraa Kommune har tildelt Barsø Vandværk en støtte på 300.000 kr. fra bæredygtighedspuljen.

Taksterne vil stige væsentligt, og beregninger for dette har været fremlagt på en ekstraordinær generalforsamling i januar 2024, hvor bestyrelsen ved næsten fuldt fremmøde modtog enstemmig opbakning.

Aabenraa Kommune har desuden i Vandforsyningsplanen vurderet, at vandværket er et basis vandværk, hvor forventningerne blandet andet er, at

- Det er et velholdt og veldrevet vandværk, der løbende vedligeholder borer, vandværk og forsyningsnet
- Vandværket har kapacitet til den fremtidige forsyning i eget interesseområde.

Disse punkter lægger god grund for, at vandværket bør investere i vandværkets bygninger og drift, samt arbejde for at øge forsynings sikkerheden. Dette vurderer Aabenraa Kommune, at vandværket gør ved at etablere et nyt vandværk og reovere boringerne, så de indvinder skånsomt og begge kan bidrage til drikkevandsforsyning.

Planforhold

Projektet er vurderet i forhold til de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner, Vandforsyningsplanen, Spildevandsplanen, Råstofplanen og Kommuneplanen.

Vandforsyningsplanen sætter retningslinjer for vandværkernes forsynings sikkerhed. Som nævnt ovenfor, sikrer Barsø Vandværk eksisterende og nye forbrugeres forsynings sikkerhed ved at etablere det nye vandværk.

De øvrige nævnte planer sætter ikke retningslinjer for etablering af nyt vandbehandlingsanlæg, og det er derfor vurderet at etablering af nyt vandbehandlingsanlæg ikke er i modstrid med planerne.

Andre afgørelser

Denne afgørelse omfatter alene etablering af nyt vandbehandlingsanlæg.

Skulle der være andre forhold i forbindelse med reoveringen, som kræver tilladelse, skal Barsø Vandværk sørge for at indhente de fornødne tilladelser.

PARTSHØRING

Udkast til afgørelsen har været sendt i høring hos ansøger.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget høringssvar.

ANNONCERING

Tilladelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 31. maj 2024.

KLAGE

Klage over afgørelsen skal rettes til nævnenes hus. Klagefristen er den 28. juni 2024. Klagevejledning fremgår af [bilag 4](#).

MEDDELELSE AF TILLADELSE

Tilladelsen er meddelt af Aabenraa Kommune den 31. maj 2024.

Er der ikke indgået klager over afgørelsen (tilladelsen), kan den tages i brug efter endt klagefrist.

Bilag til afgørelsen

1. Uddrag af lovgrundlag
2. Vilkår for afgørelse
3. Analyseprogram for kontrol af drikkevandskvalitet
4. Klagevejledning

Modtager af afgørelsen

Følgende parter modtager afgørelsen:

Styrelsen for Patientsikkerhed – trsyd@sst.dk
Løjt Kirkeby Vandværk - formand@lojtvandvaerk.dk
Miljøstyrelsens Grundvandskortlægning, anron@mst.dk
Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk

BILAG 1

UDDRAG AF LOVGRUNDLAG

Vandforsyningsloven

§ 21. Vandbehandlingsanlæg må ikke etableres eller på væsentlig måde udbedres eller ændres, før kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse hertil.

Stk. 2. En brønd eller boring kan dog uden tilladelse etableres inden for en afstand af fem meter fra det hidtidige indvindingssted samt udbedres eller ændres, når dette er nødvendigt for at opretholde en eksisterende vandforsyning. Anmeldelse herom skal indgives til kommunalbestyrelsen, inden arbejdet påbegyndes.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 kan kommunalbestyrelsen bestemme, at etablering, udbedring eller ændring af en brønd eller boring kun må ske, når der er meddelt tilladelse hertil efter stk. 1.

§ 80. Kommunalbestyrelsens og miljø- og fødevareministerens afgørelser kan påklages af

- 1) afgørelsens adressat og
- 2) enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 2. Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet Tænk kan påklage afgørelser efter § 20 om tilladelse til vandindvinding, afgørelser efter § 21 om tilladelse til vandbehandlingsanlæg og afgørelser efter § 32 om tilbagekaldelse af vandindvindingstilladelser, jf. dog stk. 3.

Drikkevandsbekendtgørelsen

§ 3. En vandforsyning, som er ansvarlig for et vandforsyningsanlæg, som leverer vand omfattet af kvalitetskrav efter denne bekendtgørelse, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, skal sikre, at det vand, som forsyningen leverer, og som er kontrolleret på de i bilag 7 angivne prøveudtagningssteder, overholder de kvalitetskrav, som er fastsat i denne bekendtgørelse, jf. dog stk. 2 og 3.

BILAG 2

VILKÅR FOR AFGØRELSE

Tilladelsen er omfattet af en række vilkår, som skal overholdes:

1. Tilladelsens formål er etablering af nyt vandbehandlingsanlæg til brug i vandværksdrift.
2. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden ét år fra at tilladelsen er meddelt
3. Etablering af nyt vandbehandlingsanlæg skal være udført som beskrevet i de tilsendte oplysninger og de dertil vedlagte bilag. Sker der ændringer i forhold til dette, skal Aabenraa Kommune underrettes
4. Tilladelsen til etablering af vandbehandlingsanlægget er betinget af godkendt byggetilladelse og tilladelse til udledning af filterskyllevand
5. Det skal sikres at vandværket bliver bygget op af materialer, der ikke har en skadelig effekt på drikkevandet, og at bygningen alene kun må bruges til vandværk
6. Vandværket skal være sikret mod uvedkommende indtrængen ved som minimum at opsætte en alarm, der er tilknyttet et døgnberedskab
7. Beredskabsplanen for vandværket skal opdateres i overensstemmelse med det nye vandværks indretning og drift
8. Råvandet på vandværket skal behandles, så det overholder grænseværdier for drikkevand, jf. [Drikkevandsbekendtgørelsen](#)
9. Inden drikkevandet igen kan pumpes ud til forbrugerne, skal drikkevandskvaliteten ved afgang vandværk være godkendt af Aabenraa Kommune. Drikkevandet skal kontrolleres af et akkrediteret laboratorium efter et analyseprogram vedlagt tilladelsen som [bilag 3](#). Hvis en eller flere analyseparametre falder sammen med de ordinære prøveudtagninger på vandværket, kan de udelades

Analyseresultater skal løbende sendes til vand@aabenraa.dk

BILAG 3

ANALYSEPROGRAM FOR KONTROL AF DRIKKEVANDSKVALITETEN

Inden og efter at drikkevandet atter tages i brug, skal der udtages prøver til analyse af drikkevandet ved afgang vandværk, for at sikre, at det leverede drikkevand kan overholde gældende krav for drikkevandskvalitet. Vandværket skal orientere forbrugere om kontrollerne.

Før ibrugtagning

Når prøverne viser, at vandindvindingsystemet fungerer optimalt, skal det bekræftes ved en akkrediteret vandprøve ved afgang vandværk. Der skal jf. Drikkevandsbekendtgørelsens bilag 5 analyseres for udvalgte A-parametre og B-parametre i tabellen herunder.

Efter ibrugtagning

Kan Aabenraa Kommune godkende analysen, kan Barsø Vandværk levere drikkevand til forbrugerne. Drikkevandet skal efterfølgende kontrolleres ved en akkrediteret vandprøve ved afgang vandværk og ved forbruger, som angivet i tabellen herunder.

De akkrediterede analyser sendes løbende til vand@aabenraa.dk.

Analyseparametre	Parameter	Før ibrugtagning	Efter ibrugtagning	Efter ibrugtagning
		Afgang vandværk	Afgang vandværk	Ved forbruger
			7 dage efter	14 dage efter
E-coli	A	x	x	x
Coliforme bakterier	A	x	x	x
Kim ved 22 °C	A	x	x	x
Farve	A	x	x	x
Turbiditet	A	x	x	
Smag	A	x	x	
Lugt	A	x	x	
pH	A	x	x	
Ledningsevne	A	x	x	
Jern	A	x	x	
Mangan	B	x	x	
Ammonium	B	x	x	
Nitrit	B	x	x	
Nitrat	B	x	x	

Tabel: Parametre, der skal analyseres for, afkrydset med "x". Analyserne skal være akkrediterede.

BILAG 4

KLAGEVEJLEDNING

Jævnfør Vandforsyningslovens § 80 kan kommunens afgørelse påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 28. juni 2024.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på www.naevneneshus.dk. Login kræver NemID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Aabenraa Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked når klagen er sendt videre.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Er der ikke indgået klager over afgørelsen (tilladelsen), kan den tages i brug efter endt klagefrist.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.